

CIRCOLLAB update Nazomer editie 2022

De zomer loopt op haar eind en de post-vakantie drukte dient zich op alle fronten aan. Met de start van twee nieuwe praktijkonderzoeken krijgt het CIRCOLLAB programma een flinke kennisboost, een aantal nieuwe aanvragen is in voorbereiding. Op onderwijs gebied gebeurt er ook van alles als follow-up op de Floriade Expo expeditie in juni. Eind september vindt alweer de volgende expeditie plaats, waar je ook kennis kunt maken met een paar nieuwe gezichten in het CIRCOLLAB programmateam. Verder stellen we in deze CIRCOLLAB update – en alle hierop volgende – twee lectoraten voor vanuit de SPRONG groep, zodat je ons goed weet te vinden voor het vormgeven van jouw praktijkonderzoek.

UITNODIGING CIRCOLLAB Expeditie KNITTING LAB HvA, 29 sept. 11-13u

Breien wollig? Helemaal niet! Bio-based en circulair is het de stof van de toekomst. Maar **wat is er nodig om circulaire producten te maken waar de consument de meerwaarde van inziet en die ze ook met zorg behandelt?** Dit is een belangrijk thema dat we vanuit het leernetwerk *circulair denken en doen* bespreken. De expeditie is georganiseerd ism. SPRONG-lectoraten [Psychologie voor een Duurzame Stad](#) en [Fashion Research & Technology](#) en met o.a. CIRCOLLAB partner [Amsterdam Economic Board](#). De werksessie wordt benut voor kennisuitwisseling en –

ontwikkeling. We bezoeken het Knitting Lab en zien daar de nieuwste technologische mogelijkheden voor het circulair textiel van de toekomst, dat tevens als hoogwaardig isolatiemateriaal inzetbaar is in de bouw. **Beoogde uitkomst is vraagarticulatie voor nieuw praktijkonderzoek rondom dit thema, op het kruispunt van circulaire mode en aanschaf en gebruiksgedrag.** Meer informatie [hier](#) en meld je [hier](#) aan.

CIRCOLLAB BASELINE SURVEY

Heb je de CIRCOLLAB survey al ingevuld? Zo ja, veel dank! [Zo nee, wil je dat ajb. nog even doen?](#) Deze is

heel **belangrijk** om samen de koers en invulling te bepalen, en het CIRCOLLAB netwerk in kaart te brengen. Veel dank! De [survey open je hier](#), bvk op laptop of computer. NB: bij vraag 18 vragen we om een rangordering, waarbij je onderwerpen kan slepen naar de boxjes. Hoe eerder je dit invult, hoe eerder wij aan de slag kunnen met de uitslag die we dan graag in de volgende CIRCOLLAB Update met jullie delen, zodat we de kennisagenda samen kunnen uitvoeren. Dus: [aan de slag!](#)

NIEUW PROJECTEN

Project: Urban Upcycling (RAAK-PRO)

In september is *Urban Upcycling* gestart, een 4-jarig onderzoek gestart met zo'n 20 partners waaronder CIRCOLLAB partners Gemeentes Amsterdam en Almere en Hogeschool Windesheim, o.l.v. lectoraat [Circulair Ontwerpen & Ondernemen](#) (HvA). Hergebruik van waardevolle reststromen – ofwel *upcycling* – is een belangrijke schakel in het realiseren van de circulaire transitie. Allerlei instanties – gemeenten, afvalinzamelaars en -verwerkers, maatschappelijke organisaties, makers, ontwerpers en producenten –

willen graag met upcycling aan de slag, maar hoe ze dit samen kunnen aanpakken is nog onduidelijk. Denk aan het opslaan en verwerken van de materialen, het ontwerpen en realiseren van aantrekkelijke producten, maar ook het realiseren van haalbare en schaalbare circulaire businessmodellen voor upcycling van afgedankte meubels en reststromen. Dit praktijkonderzoeks beantwoordt die vragen en biedt belangrijke inzichten voor (o.a.) CIRCOLLAB leernetwerken *circulair ondernemen* en *circulair samenwerken*. Meer over het project? Neem contact op met projectleider [Tony Schoen](#).

Project: Circulaire ontwerpteams (RAAK-MKB)

Ook net van start is het project *Circulaire Ontwerpteams*, o.l.v. Lectoraat [Netwerken in een Circulaire Economie](#) (Hogeschool Windesheim). Dit project onderzoekt: hoe kom je tot de juiste samenstelling van de ontwerp/projectteams zodat het gewenste resultaat – een circulair bouwwerk – wordt gerealiseerd? Drie bouwprojecten staan hierbij centraal: circulaire biohub De Tippe, circulair paviljoen Zonneweide en houtbouwproject Nomad City. Het project zal belangrijke inzichten bieden voor *waardeketen gebouwde omgeving* en inspiratie bieden voor CIRCOLLAB leernetwerk *circulair samenwerken*. Meer weten? Contact SPRONG-lid [Marcus Popkema](#) of projectleider [Sabine Bodingius](#).

TERUG- EN VOORUITBLIK

CIRCOLLAB Expeditie FLORIADE EXPO

Een grote opkomst bij ons bezoek aan Floriade EXPO, met inspiratie voor de *waardeketen gebouwde omgeving*. We onderzochten: *Hoe implementeer je biobased bouwen op provinciale schaal, wat heb je daarvoor nodig aan menselijk kapitaal en hoe kunnen*

onderwijsinstellingen en bedrijven daarop inspelen?

Deze vraag wordt nader uitgewerkt door CIRCOLLAB partners o.a. RoCvA-F, HVA, HWi, PRICE, House of Skills en verschillende gemeentes. Daarnaast waren belangrijke uitkomsten de onderlinge kennismaking

binnen het consortium, begin van leernetwerk *circulair menselijk kapitaal*, [doorontwikkeling van Circuloco 2.0](#) (denk hierover mee op 20 sept met o.a. PRICE!)

bijvoorbeeld als onderwijsclub, inzet van studenten bij partners zoals FME en ideeën voor praktijkonderzoek. Heb je goede ideeën voor de verdere uitwerking of specifieke vragen voor leernetwerk menselijk kapitaal? [Sluit aan bij de bijeenkomst circulair talent op 27 september](#), georganiseerd door CIRCOLLAB partners PRICE, Hogeschool Windesheim, ROCvF en gemeente Almere.

Bouwacademie Amsterdam (BAA): Circulair lunchen

In juni hostte BAA twee goedbezochte lunch-bijeenkomsten in de werkplaats van het ROCvA, rondom thema's 'Circulaire en bio-based materialen' en 'Circulaire tenders: Hoe zit dat?'. Ook CIRCOLLAB was aanwezig. [BAA](#) is een samenwerking van o.a. de Gemeente Amsterdam, het ROC van Amsterdam, TNO en Bouwend Nederland en is gericht op kennisdeling en samenwerking om verschil te kunnen maken in de stad rondom circulaire bouw en aansluiting met het onderwijs. BAA geeft hiermee een belangrijke impuls aan urgente vraagstukken rondom *circulair samenwerken* in de waardeketen *gebouwde omgeving*.

CIRCOLLAB en BAA onderzoeken hoe we nadere samenwerking kunnen vormgeven.

Ideeën hierover? [We horen het graag!](#)

5-jaar C-creators: 'Daten met de keten'

"Circulair ontwikkelen, bouwen en renoveren? Dat doe je samen!" Op **10 november** viert CIRCOLLAB partner **C-creators** haar eerste lustrum C-bèta in Hoofddorp. Deze interactieve middag heeft als thema ['daten met de keten'](#). Verschillende partijen uit de hele (land)bouwketen zullen hun tastbare producten en diensten etaleren en je inhoudelijk meenemen in de laatste circulaire ontwikkelingen. Twee routes voor inspiratie en hoe-dan leiden bezoekers door de keten, met aandacht voor de leermomenten van 5 jaar C-creators. CIRCOLLAB onderzoekers Laura van Santen en Gerjan Streng, beide verbonden aan *lectoraat architectuur en circulaire economie* (AHK), zullen hier (ovb) kennisdelen over innovatieve business modellen voor circulaire bouw. Voor iedereen geïnteresseerd in *waardeketen gebouwde omgeving* belooft dit een mooie middag te worden! [Inschrijven](#).

NIEUWE GEZICHTEN BIJ CIRCOLLAB

Evert-Jan Velzing is per 1 september aangesteld als **lector Urban Innovation** bij Hogeschool Windesheim.

Evert-Jan is tevens **programmamleiding** (samen met Inge Oskam en Peter van Assche) en helpt daarmee met de strategische inrichting van het CIRCOLLAB programma. Het lectoraat brengt vraagstukken samen rond 3 lijnen: leefbare stad, duurzame stad en economische dynamiek. Circulariteit is een belangrijk onderliggend thema in al deze lijnen. Lees [hier](#) verder.

Laura van Santen zal zich vanuit de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) inzetten als waardeketen regisseur gebouwde omgeving, naast Quirine Winkler (HWi). Laura heeft als architect,

docent en onderzoeker bakken ervaring met circulair bouwen en vult daarmee een krachtige aanvulling op ons team. **Sam Edens** is de nieuwe onderwijsregisseur vanuit de HVA, verbonden aan faculteit techniek o.a. als coordinator van de Biomaterials studio en van de minor Makers Lab: Exploring Material Futures. Een uitstekende basis voor deze functie! We nemen helaas afscheid van **Marie Morel**: zij is in september begonnen aan haar promotieonderzoek rondom de energietransitie aan de Universiteit van Amsterdam en heeft haar stokje als leernetwerk coordinator overgedragen aan **Marian Zandbergen**, onderzoeker bij de HVA. Zij heeft veel ervaring in het aanjagen van leernetwerken en heeft veel zin om zich verder te verdiepen in circulariteitsvraagstukken. Misschien hebben jullie hen al ontmoet, zo niet dan komt dat ongetwijfeld snel!

ONDERWIJS UITGELICHT

Toolbox: Hoe 'bouw' ik duurzame circulaire economie in mijn onderwijs?

[Practoraat Circulaire Regionale Economie](#) (ROCvF) heeft een toegankelijke en handzame toolbox ontwikkeld om circulariteit duurzaam in te richten in onderwijs. [Neem een kijkje](#) of zoek contact met practor [Maurijn Ode](#) die de komende tijd met de toolbox aan de slag gaat. Wil je de toolbox toepassen? Ga je gang! Maurijn stelt het op prijs als je de resultaten met het practoraat deelt.

Windesheim hackathon

Drie dagen lang zijn 200 studenten van HBO-rechten, finance & control, engineering, bouwkunde, urban innovation en bedrijfskunde aan de slag gegaan met duurzaamheidsvraagstukken van 12 bedrijven, zoals hoe van appelpulp biogas te maken, hoe innovatieve

melkverpakkingen te ontwikkelen, en hoe een duur duurzaam toilet te ontwikkelen. Een unieke samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs, overheid en kunstenaars, gestimuleerd vanuit het [Windesheim Urban Innovation programma](#) om studenten interdisciplinair te laten samenwerken. Met de CIRCO-methodiek werden studenten uitgedaagd om van waardecreatie naar juiste businessmodellen te gaan en haalden ze daarnaast inspiratie op bij de Floriade Expo bij o.a. Circuloco, Qatar, Exploded View, Natural Pavilion en Weerwoud. De hackathon vindt tweejaarlijks plaatsvinden. Mocht je interesse hebben om een vraagstuk in te dienen [horen we het graag!](#)

IN DE SPOTLIGHT

Lectoraat Psychologie voor een duurzame stad (PDS, Hogeschool van Amsterdam) onderzoekt hoe mensen komen tot duurzaam gedrag: gedrag waarmee we het milieu zo weinig mogelijk, of zelfs helemaal niet belasten. Dit is een centraal thema voor CIRCOLLAB leernetwerk *circulair denken en doen*. Zo betoogt lector [Reint Jan Renes](#) vorig weekend in de NRC dat we allemaal last hebben van klimaatcrisis. Wat is dat en hoe gaan we daar mee om? Lees het [hier](#).

Lectoraat Fashion Research & Technology (FR&T, Hogeschool van Amsterdam) houdt zich bezig met wetenschappelijk en artistiek onderzoek naar de vele aspecten van mode (design, branding, business, ontwikkeling en kleding). De FR&T groep richt zich op de toepassing van nieuwe technologieën en hun gevolgen voor het dagelijks leven. Hiermee werkt lector Troy Nagtigall met zijn groep op het kruispunt tussen *waardeketen*

consumptiegoederen en de thema's *circulair denken & doen* en *circulair ondernemen*.

Deze twee lectoraten slaan de handen ineen bij de eerstvolgende CIRCOLLAB Expeditie in het KnittingLAB. Meer weten? [Kijk hier](#) en [geef je snel op!](#)

AGENDA (selectie)

- 20 sept. [CIRCULOLO 2.0](#)
 - 20 sept. [lectorale rede Harry van Vliet](#) (CIRCOLLAB werkgroep Monitoring, Evaluatie & Programmering)
 - 27 sept. [Circulair Talent netwerkbijeenkomst](#)
 - 29 sept. [CIRCOLLAB Expeditie KnittingLAB](#)
 - 3 okt. Stuurgroep CIRCOLLAB
 - 10 nov. [C-creators lustrum](#)
 - dec./jan. Hackathon SPRONG-groep visie CIRCOLLAB (volgt)
 - 6-11 feb. [Week vd Circulaire Economie](#)
- 13 apr. 2023 Consortium bijeenkomst (save the date!)**

CIRCOLLAB op LinkedIn

Veel van jullie delen belangrijk en interessant nieuws via LinkedIn. Wij gebruiken dit medium dan ook actief om het consortium te informeren. Daarvoor zijn we mede afhankelijk van wat jullie delen. Bij deze roepen we jullie op om actief met ons te delen (door [@circollab](#) te volgen en taggen). Zo kunnen we jullie nieuws met het netwerk delen, een belangrijke manier om onze doelen te behalen.

OPROEP

CIRCOLLAB biedt een *infrastructuur om kennis te delen en verbinding te faciliteren*. Heb je ideeën of vragen hoe we dat samen kunnen doen? Heb je activiteiten die je zou willen uitlichten of heb je praktijkvragen om te onderzoeken? Laat het ons weten! We gaan graag

aan de slag om een gezamenlijke aanvraag of project te ontwikkelen, de verbinding te leggen om een vraagstuk te beantwoorden, of om kennis te delen rondom de circulaire transitie. Onze studenten van de HBOs en MBOs staan te trappelen om aan de slag te gaan met praktijkrelevante opgaven en de SPRONG-lectoraten zijn er om deze praktijkvragen te onderzoeken, zodat we gezamenlijk *de circulaire transitie kunnen versnellen*. Samen dragen we het succes van CIRCOLLAB!

CONTACT

E-mail: circollab@hva.nl
Website: www.circollab.nl
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/circollab-mra>
Telefoon: Julie Ferguson (PL) 06 2853 0103

Waardeketenregie: [Yanti Slaats](#) (consumptiegoederen), [Quirine Winkler](#) en [Laura van Santen](#) (gebouwde omgeving). Leernetwerk-coördinatie: [Marian Zandbergen](#), [Melanie de Vries](#). Onderwijsregie: [Sam Edens](#). Projectondersteuner: [Jessica Schmitz](#). Projectdirecteur: [Inge Oskam](#). Projectleider: [Julie Ferguson](#).

Yanti Quirine Laura Melanie Julie

Jessica Inge Sam Marian